

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 16 / 1995

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Εμπορίου στις 16.11.1995 και ώρα 10:00 με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Ιωάννης Γ. Σχινάς

Μέλη: Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Μιχαήλ Φράγκος, αναπληρωματικό μέλος, κωλυμένου του τακτικού μέλους κ. Νικολάου Σακελλαρόπουλου,

Χαρίλαος Χάρακας,

Ανδρέας Κίτσος, αναπληρωματικό μέλος, κωλυμένου του τακτικού μέλους κ. Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, αναπληρωματικό μέλος, κωλυμένου του τακτικού μέλους κ. Λεωνίδα Νικολούζου,

Μελίνα Μουζουράκη (εισηγήτρια)

Δημήτριος Τζουγανάτος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασης ήταν ο έλεγχος της συγκεντρώσεως μεταξύ των εταιριών **INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION (IBM Co.)** αφενός και **LOTUS DEVELOPMENT CORPORATION (LOTUS Co.)** αφετέρου.

Κατά τη συζήτηση παρέστη η πρώτη εκ των ως άνω αναφερομένων εταιριών δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου κ. Ιωάννη Α. Βραδή.

Στην αρχή της συζήτησης έλαβε το λόγο η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την έγγραφη εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και πρότεινε την έγκριση της συγκέντρωσης. Στη συνέχεια έλαβε το λόγο ο πληρεξούσιος δικηγόρος της εταιρίας IBM Co, ο οποίος ανέπτυξε τις απόψεις του και παρέσχε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, και ζήτησε την έγκριση της συγκέντρωσης. Δόθηκε προθεσμία μέχρι τις 23.11.1995 στην παρασταθείσα εταιρία για να προσκομίσει υπόμνημα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη στις 14.12.1995 και ώρα 10:00 στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Εμπορίου, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διατύπωσαν εγγράφως και

προφορικώς οι ενδιαφερόμενοι, κατά την συζήτηση της υπόθεσης την 16.11.1995, καθώς επίσης και τα στοιχεία που αυτοί εμπρόθεσμα υπέβαλλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

1. Η ελληνική εταιρία με την επωνυμία “IBM Ελλάς - Συστήματα Επεξεργασίας Πληροφοριών” Α.Ε. (“IBM Ελλάς”), που εδρεύει στην Αθήνα, Φιλελλήνων 26, γνωστοποίησε στις 20.6.1995 στην Επιτροπή Ανταγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ.1 Ν.703/77 ότι η μητρική της εταιρία με την επωνυμία INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION - Η.Π.Α. (IBM Co.), που εδρεύει στη Νέα Υόρκη των Ηνωμένων Πολιτειών, Old Orchard Road, Armonk προέβη στις 6 Ιουνίου, μέσω της θυγατρικής της εταιρίας WHITE ACQUISITION CORPORATION, σε προσφορά για την εξαγορά του συνόλου των κοινών μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προτίμησης αυτών, της LOTUS DEVELOPMENT CORPORATION - Η.Π.Α. (LOTUS Co.), που εδρεύει στο Cambridge της Μασαχουσέτης. Η προσφορά ανακοινώθηκε για πρώτη φορά στις 5 Ιουνίου και η LOTUS αποδέχθηκε την πρόταση εξαγοράς στις 11 Ιουνίου.

Η IBM Co. είναι απώτερη μητρική εταιρία του ομίλου IBM και έχει σαν αντικείμενο την ανάπτυξη, κατασκευή και πώληση προηγμένης τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων πληροφορικής, ηλεκτρονικών υπολογιστών και δικτύωσης, εξαρτημάτων για αποθήκευση στοιχείων, μικροηλεκτρονικής και σχετικών υπηρεσιών. Το 1994, ο όμιλος IBM είχε σε παγκόσμιο επίπεδο κύκλο εργασιών άνω των 60 δις δολ. ΗΠΑ, ενώ ο κύκλος εργασιών του ομίλου στην Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική ξεπερνούσε τα 20 δις δολ. ΗΠΑ.

Η ελληνική εταιρία του ομίλου, η IBM-Ελλάς Α.Ε ιδρύθηκε το 1989 και έχει ως σκοπό την εμπορία, τις εισαγωγές, εξαγωγές, πωλήσεις, διανομές, εκμισθώσεις, συντηρήσεις εξοπλισμού πληροφορικής, ηλεκτρονικών υπολογιστών, προγραμμάτων, υπηρεσιών εξοπλισμού γραφείων και άλλων συναφών προϊόντων. Δεν ελέγχει άμεσα ή έμμεσα άλλη επιχείρηση στην Ελλάδα, ενώ παρέχει καθοδήγηση και υποστήριξη στη Διεύθυνση της IBM Κύπρου, η οποία υπάγεται στην περιοχή ευθύνης της. Η επιχείρηση ελέγχεται άμεσα από την IBM SEMEA SpA που εδρεύει στο Μιλάνο Ιταλίας ενώ μικρό ποσοστό του μετοχικού της κεφαλαίου κατέχει η εταιρία IBM World Trade Corporation που εδρεύει στη Ν. Υόρκη, ΗΠΑ. Και οι δύο παραπάνω εταιρίες μέτοχοι της IBM Ελλάς Α.Ε. ελέγχονται από τη μητρική εταιρία IBM Co., η οποία, έτσι, έμμεσα ελέγχει την IBM Ελλάς.

Η LOTUS Co. είναι η απώτερη μητρική εταιρία του ομίλου εταιριών LOTUS που αναπτύσσει, κατασκευάζει και πωλεί, κυρίως, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (software), που διακρίνονται σε εφαρμογές γραφείων και εφαρμογές επικοινωνίας, ενώ παρέχει σε περιορισμένο βαθμό και υπηρεσίες, όπως εκπαίδευση και συμβουλές. Ο όμιλος εταιριών LOTUS είχε, σε παγκόσμιο επίπεδο, κύκλο εργασιών ανώτερο του 900 εκατ. δολ. ΗΠΑ από τα οποία άνω των 200 εκατ. δολ. ΗΠΑ αφορούσαν δραστηριότητες του ομίλου στην Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική.

Στην Ελλάδα, δεν λειτουργεί μέχρι σήμερα εταιρία που να ανήκει στον όμιλο εταιριών της LOTUS. Ο όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ανεξάρτητη εταιρία “BYTE COMPUTER” ABEE (BYTE), που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής. Η εταιρία είναι επίσης εξουσιοδοτημένη Business Partner της IBM για τα συστήματα μικροϋπολογιστών και RISC. Η BYTE αποτελεί όμιλο με την εταιρία “BYTE- N. BYZANTIOY - Α. ΖΥΜΩΝΟΠΟΥΛΟΣ και ΣΙΑ” Ε.Π.Ε. (BYTE & Σια), η οποία έχει ως αντικείμενο την πώληση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Οι εταιρίες BYTE και BYTE & Σια είναι ανεξάρτητες τόσο της LOTUS Co. όσο και των IBM Co. και IBM Ελλάς και, επομένως, δεν θεωρούνται ως συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις. Για τη συγκεκριμένη υπόθεση, κρίσιμος είναι μόνο ο κύκλος εργασιών της BYTE που αφορά τα προϊόντα LOTUS, ο οποίος το 1994 ξεπέρασε τα 150 εκατ. δρχ.

Σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε η IBM Ελλάς, η εξαγορά των μετοχών της LOTUS ολοκληρώθηκε στις ΗΠΑ την 5η Ιουλίου 1995, μετά την παρέλευσης άπρακτης της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία των ΗΠΑ προθεσμίας από τη γνωστοποίησή της στην Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου. Στην ίδια απόφαση έχουν καταλήξει το Γραφείο Πολιτικής Ανταγωνισμού του Καναδά (Bureau of Competition Policy), καθώς και οι αρμόδιες για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων αρχές άλλων ευρωπαϊκών χωρών (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Σουηδία).

II. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 εδάφ. β’ του ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστο μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Η εξαγορά του 100% των κοινών μετοχών της εταιρίας LOTUS Co από την IBM Co, με την οποία η τελευταία αποκτά πλήρη έλεγχο της πρώτης αποτελεί συγκέντρωση υπό την έννοια του παραπάνω άρθρου και, κατά συνέπεια, υπόκειται στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις διατάξεις του νόμου αυτού.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ.1 του ν.703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν:

α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU).

Η προθεσμία της παρ.1 αρχίζει, σύμφωνα με την παρ.2 του ίδιου άρθρου, από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ενώ υπόχρεοι προς γνωστοποίηση είναι, σύμφωνα με την παράγραφο 3, άρθρ. 4β, Ν.703/77, σε συνδυασμό με το άρθρ.4α του ίδιου νόμου, όταν μεν η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας, κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ενώ στις υπόλοιπες περιπτώσεις, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Η από 6.6.95 προσφορά της IBM Co για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών της LOTUS Co., που ανακοινώθηκε στις ΗΠΑ στις 5.6.95 γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή νόμιμα για λογαριασμό της μητρικής εταιρίας IBM Co., στις 20 Ιουνίου 1995, δηλαδή δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη δημοσίευση της προσφοράς. Στη γνωστοποίηση, δε, προέβη νόμιμα η εταιρία IBM Ελλάς Α.Ε. .

Η σχετική αγορά στην εξεταζόμενη συγκέντρωση είναι, από γεωγραφικής άποψης, η ελληνική επικράτεια, καθώς οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στο σύνολό της. Από πλευράς προϊόντος η σχετική αγορά αναφέρεται στα προϊόντα λογισμικού γραφείων, στα οποία αποκλειστικά δραστηριοποιείται η LOTUS καθώς και η IBM - σε περιορισμένο πάντως βαθμό - παράλληλα με την κύρια δραστηριότητά της, που είναι η έρευνα, παραγωγή και διανομή συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Με βάση εξάλλου το πρώτο από τα παραπάνω κριτήρια της παρ.1 του άρθρ.4β Ν.703/77 η συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση στην Επιτροπή, καθώς οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν στην ελληνική αγορά πάνω από είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται στην αγορά των προϊόντων λογισμικού γραφείων.

Ειδικότερα, η LOTUS έχει μερίδιο στην ελληνική αγορά 28,2% όσον αφορά προϊόντα λογισμικού γραφείων, σύμφωνα με στοιχεία του Dataquest Personal Computing Software Europe Report (Απρίλιος 1995). Εξάλλου, τα μερίδια αγοράς της IBM στην Ελλάδα για το 1994, όπως προκύπτουν από τα στοιχεία της εταιρίας Strategic International Ltd του διεθνούς ομίλου IDC, ανέρχονται ως προς τις εφαρμογές λογισμικού γενικώς στο 13% και τις εφαρμογές γραφείων ειδικότερα στο πολύ μικρό ποσοστό 0,1%. Τέλος, η IBM Ελλάς έχει σημαντικό μερίδιο αγοράς στην αγορά συστημάτων Η/Υ και συγκεκριμένα ως προς τα συστήματα πολλαπλών χρηστών 39%, ως προς τη συντήρηση 41%, τις υπηρεσίες 7% και τους προσωπικούς Η/Υ 8%.

IV. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4γ, παρ.1, Ν.703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.2 του ίδιου άρθρου, για την εκτίμηση της δυνατότητας μίας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ.1 του άρθρου, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβαση τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

Στην εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν εκτιμάται ότι υπάρχει η δυνατότητα να περιοριστεί σημαντικά ο ανταγωνισμός για τους ακόλουθους λόγους :

Τα προϊόντα που αφορά η συγκέντρωση, τα συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και δικτύωσης (hardware) και τα προϊόντα λογισμικού (software) είναι συμπληρωματικά στην κατανάλωση και απευθύνονται βασικά στο ίδιο αγοραστικό κοινό το οποίο απαρτίζεται κυρίως από επιχειρήσεις, ιδιώτες με αυξημένες απαιτήσεις αρχειοθέτησης και επεξεργασίας δεδομένων και ήδη, με τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας στον τομέα της πληροφορικής από όλο και μεγαλύτερο μέρος του καταναλωτικού κοινού.

Επειδή η IBM ασχολείται κατά κύριο λόγο με τα πρώτα και η LOTUS αποκλειστικά με τα δεύτερα, οι πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό δεν αναμένεται να είναι έντονες όσο θα ήταν αν τα κύρια προϊόντα των δύο επιχειρήσεων ήταν ανταγωνιστικά. Η επίπτωση θα ήταν μόνο έμμεση σε περίπτωση που η μία από τις επιχειρήσεις είχε δεσπόζουσα θέση στην αγορά στο κύριο προϊόν της, οπότε θα μπορούσε σε πολλές περιπτώσεις να επιβάλλει το προϊόν της άλλης επιχείρησης σαν συμπληρωματικό του δικού της προϊόντος. Ωστόσο, δε μπορεί να υποστηριχθεί ότι σήμερα υφίσταται δεσπόζουσα θέση στις αγορές συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και προϊόντων λογισμικού. Οι κλάδοι αναπτύσσονται ραγδαία και διακρίνονται από έντονο ανταγωνισμό λόγω της παρουσίας πολλών μεγάλων επιχειρήσεων στη διεθνή αγορά, όπως η MICROSOFT και η NOVELL INC κ.λ.π.

στα προγράμματα, που προηγούνται της LOTUS σε παγκόσμιο κύκλο εργασιών, και η APPLE, η Hewlett Packard, η INTEL κ.λ.π. στους Η/Υ, μεταξύ πολυάριθμων άλλων τοπικών και διεθνών επιχειρήσεων σε όλο τον κόσμο.

Στην Ελλάδα, η LOTUS έχει σημαντικότερο ανταγωνιστή τη MICROSOFT, η οποία μόνο με βάση τις πωλήσεις του προϊόντος επεξεργασίας κειμένου Ms-Word έχει μερίδιο αγοράς 49,9%, ενώ ακολουθεί η MICROMEDIA με 10%, η NOVELL INC και η ADOBE με 1,7% η καθεμία και οι λοιποί με 8,5%. Η παρουσία της MICROSOFT είναι επίσης ιδιαίτερα έντονη στην Ευρώπη με μερίδιο αγοράς στις εφαρμογές προσωπικών υπολογιστών 37,5% έναντι της LOTUS που έχει μερίδιο 9,5%. Η IBM αντίστοιχα έχει περιορισμένη παρουσία στην αγορά λογισμικού, ενώ έχει σημαντικό μερίδιο στην αγορά συστημάτων Η/Υ 39% με κυριότερους ανταγωνιστές στην ελληνική αγορά την QUEST 14% την INTRASOFT με 10,8%, την HEWLETT PACKARD με 6,1%, την UNISYS με 5,5%, την ALTEC με 4,8% και την DIGITAL 4%.

Συνεπώς, η ανταγωνιστικότητα της αγοράς στον τομέα των προσωπικών υπολογιστών και η αναμφισβήτητη κυριαρχία της MICROSOFT στις εφαρμογές λογισμικού, δεν επιτρέπουν στην IBM, ακόμα και μετά την αγορά της LOTUS, τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αγορές των σχετικών προϊόντων.

Η αγορά της LOTUS από την IBM θα επιτρέψει στην τελευταία, η οποία κατέχει σημαντικό μερίδιο στην αγορά συστημάτων πολλαπλών χρηστών (39%) να συμμετέχει στη νέα φάση της εξέλιξης της βιομηχανίας της πληροφορικής, κατά την οποία προσωπικοί υπολογιστές, σταθμοί εργασίας και κεντρικοί υπολογιστές συνδέονται όλοι μεταξύ τους, δίνοντας στους χρήστες τη δυνατότητα αμφίδρομης πληροφόρησης και πρόσβασης σε ολόκληρο το δίκτυο όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο και στο εσωτερικό των οργανισμών όπου εργάζονται αλλά

διεθνώς. Η αγορά αναμένεται, γενικότερα, να έχει σαν αποτέλεσμα την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης, κυρίως στον κλάδο εφαρμογών λογισμικού και πρότασης βελτιωμένων και συνολικών λύσεων για τον καταναλωτή. Η μεν IBM θα επεκταθεί σε έναν χώρο όπου δεν έχει σημαντική παρουσία με ειδικευμένο τομέα στην σύλληψη εφαρμογών Η/Υ, η δε LOTUS θα έχει το πλεονέκτημα της παγκόσμιας δραστηριοποίησης και της σημαντικής χρηματοδοτικής και οικονομικής δύναμης της IBM, θα ενδυναμωθεί στους τομείς της έρευνας και ανάπτυξης, και θα αποτελέσει έτσι ισχυρότερο ανταγωνιστή της MICROSOFT η οποία σήμερα κατέχει το προβάδισμα στις εφαρμογές λογισμικού σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το γεγονός ότι η IBM ασχολείται σε περιορισμένη κλίμακα με την ανάπτυξη λογισμικού, την καθιστά εν δυνάμει ανταγωνιστική της LOTUS και προσδίδει ως εκ τούτου και μία οριζόντια διάσταση στην υπό κρίση συγκέντρωση. Ωστόσο, ο εν δυνάμει αυτός ανταγωνισμός δεν φαίνεται να είναι εν προκειμένω κρίσιμος, αφού η πιθανότητα αυτόνομης εισόδου της IBM στην αγορά λογισμικού δεν είναι μεγάλη, δεδομένου ότι μία επιχείρηση με την τεχνογνωσία και την οικονομική επιφάνεια της IBM έχει τις δυνατότητες αυτόνομης εισόδου στην αγορά λογισμικού και θα την είχε πιθανότατα πραγματοποιήσει αν αυτό ήταν μέσα στις προθέσεις της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

εγκρίνει τη συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των εταιριών IBM Co και LOTUS Co. και συνίσταται στην εξαγορά του συνόλου των κοινών μετοχών (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προτίμησης αυτών) της δεύτερης από την πρώτη μετά την από 5.6.95 σχετική δημόσια προσφορά αγοράς μετοχών και την από 11.6.95 αποδοχή της προσφοράς, η οποία γνωστοποιήθηκε στις 20.6.1995 στην Επιτροπή Ανταγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 4β Ν.703/77.

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Καθηγητής Ιωάννης Γ. Σχινάς

Μελίνα Μουζουράκη

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου